

5.
6. előterjesztés

Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 2025. március 27-i ülésére
az önkormányzat 2025-2029. közötti időszakra vonatkozó gazdasági programjáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 116.§-a értelmében a Képviselő-testületnek a hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben kell rögzítenie. A gazdasági program a Képviselő-testület megbízásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szól.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülete, hogy az előterjesztést megvitatni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

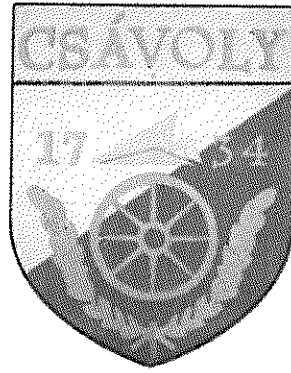
Csávoly Községi Önkormányzat 2025-2029. évre szóló gazdasági programjáról

Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. § - ában foglaltak alapján a 2025-2029. évre elkészített – a határozat mellékletét képező tartalmú - gazdasági programot elfogadja.

Felelős: polgármester
Határidő: azonnal

Csávoly, 2025. március 18.

Csala Józsefné
Csala Józsefné
polgármester

CSÁVOLY

GAZDASÁGI PROGRAM

2025 – 2029. évekre szóló időszakra

Ez az öt éves gazdasági program Csávoly község Képviselő-testületének elképzelései alapján készült és célja a település életminőségének javítása, a közösségi összefogás erősítése, valamint fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődés megvalósítása.

A gazdasági program elkészítésére Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116.§-ban meghatározottak szerint került sor.

A gazdasági program a Képviselő-testület megbízatásának időtartamára, vagy azt meghaladó időszakra szól. Elkészítésének célja, hogy az önkormányzat képviselő-testülete egységes, előre meghatározott célrendszer szerint működjön és a lehetőségek figyelembevételével fejlessze magát.

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten határozza meg mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adatok figyelembevételével – a megyei, járási koncepciókhoz illeszkedve – az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják.

Az önkormányzat jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe veszi minden gazdasági jellegű, gazdálkodásra, a településműködésre, fejlesztésre vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítése és összeállítása során.

A gazdasági program összeállítását befolyásoló tényezők:

- a kormányzat gazdaságpolitikája
- a Magyar Faluprogram
- a megyei területfejlesztési operatív program
- nemzeti és EU-a pályázati források
- a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei
- az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható kondíciók,
- a polgármesteri program
- a képviselő-testület és a bizottságok javaslatai,
- a településen működő intézmények és szervezetek javaslatai, elvárásai.

A gazdasági programban meghatározott célok eléréséhez a képviselő-testületnek az alábbiakra kell koncentrálnia:

- a célkitűzések egymásra épülő megvalósítása,
- a szükséges anyagi források és eszközök megteremtése.

Az anyagi eszközök megteremtéséhez nem elegendő az évről-évre biztosított állami normatív támogatás, helyi bevétel, szükséges a pályázati lehetőségek kihasználása, új lehetőségek keresése, meglévő források jobb kihasználására.

A helyi gazdaságpolitika alapelvei, célkitűzések

A kormány a fejlesztési elképzeléseit a fejlesztő állam, a fejlődő magyar vállalkozások, az innováció és tudomány, az új energiapolitika, a fejlődő vidék, a területfejlesztés, a növekvő foglalkoztatás témakörében határozza meg, melyek kihatnak az önkormányzatunk fejlesztési elképzeléseire is. A kormány fejleszteni kívánja az építőipart és meg kívánja teremteni a tisztább és egészségesebb környezetet.

Önkormányzatunk gazdaságpolitikai elvei:

- a világosság-, az átláthatóság-, a folytonosság-, valamint a folyamatosság elve
- a realitás és a következetesség elve

Önkormányzatunk gazdaságpolitikájának célja:

- A gazdasági program legyen eszköze annak, hogy a bölcsődétől az idősgondozásig minden területen számolunk a lehetőségekkel és azokat maximális mértékben kihasználjuk.
- A reális jövőkép kialakításához tisztában kell lenni a község anyagi kondícióival és a várható tendenciákkal.
- Olyan döntéseket kell hozni évről-évre, hogy a működőképesség folyamatos biztosítása mellett a fejlesztési lehetőségekre is legyen forrása.
- Szem előtt kell tartani, hogy a központi támogatás évről-évre folyamatosan csökken. Csökken a lakosság szám, ezért a pénzügyi politikánkat az alábbiak szerint kell alakítani:
 1. Takarékos gazdálkodás és a működési költségek optimalizálása. Az energiagazdálkodás folyamatos kontrollja.
 2. A pályázati lehetőségek maximális kihasználása olyan területeken is, ahol önkormányzati támogatást lehet ezzel kiváltani.

3. Az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok energiafelhasználásának további korszerűsítése, az energia kiadások további csökkentése.
4. A közmunkaprogram, a foglalkoztatás, a munkahelyteremtés lehetőségeinek kihasználása, folyamatos fejlesztése.
5. Elsősorban olyan pályázati célokat kell kitűzni, amelyek a megvalósulást követően nem, vagy csak kis mértékben tartalmaznak fenntartási terhet az önkormányzat részére, illetve csökkentik a fenntartási költségeket.

A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

A gazdasági programban meghatározottak megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében az alábbi feladatok rögzíthetők:

- A pályázati források figyelése, igénylése, megszerzése, maximális kihasználása.
Az önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket lehetőség szerint hitelfelvétel nélkül, minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.
- Az önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeinek keresése a helyi adópolitika elvárásainak megfelelő adórendszer megteremtésével.
Közteherviselés (indokolatlan mentességek megszüntetése, helyi adók racionalizálása, hátralékok behajtása, adómorál javítása) biztosítása.
- Az intézményi kiadások csökkentése, valamint az intézmények ösztönzése további saját bevételek növelésére.
- A Képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert és az elképzeléseivel összhangban hozva igyekszik kihasználni a rendszer által nyújtott lehetőségeket.
- Az önkormányzat vagyongazdálkodási tervének megfelelő vagyongazdálkodást folytat. Áttekinti vagyontárgyait, azok hasznosításának módját, lehetőségeit, a fenntartási-, üzemeltetési költségeinek nagyságát.
Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő kihasználására, értéknövelő beruházásokra, értéknövelő telekalakításokra, a felesleges vagyontárgyak hasznosítására, értékesítésére.

A település szerkezeti és szabályozási tervét a helyi építési rendelettel összhangban úgy kell végrehajtani, hogy az önkormányzati beruházások megvalósítására, családi lakóházak építésére, partnerszervezetek beruházásaira, gazdasági, a mezőgazdasági és turisztikai vállalkozások számára vonzó legyen.

HELYZETELEMZÉS – TERVEK, CÉLOK

Csávoly község földrajzi elhelyezkedése, adottsága

Csávoly a régió dél-nyugati részén, Baja városától keletre, 15 km távolságra fekszik a Szeged felé vezető 55. számú országút mellett. A településen ér véget és csatlakozik az 55. számú főúthoz az 5412. számú, Kiskunhalas-Csávoly összekötő mellékút, valamint a főútról indul az 5505. számú Csávoly-Csátalja összekötő mellékút. A közbeeső Józsefháza-tanyaközpont is Csávolyhoz tartozik.

A falutól mintegy 3 km távolságban eredő egykori Kígyós-patak (ma Csávolyi-csatorna) átszeli a települést. A Kígyóst korábban, több jelenleg is fellelhető keresztgáttal hasznosították, ennek jelenleg élő példája a község északi részén fekvő, Bara néven ismert halastó. A község belterületén, Kígyós-völgy néven adja a község természeti arculatát, majd a völgy a községtől délre ismét – jelenleg kihasználatlan – vizes, mocsaras területté szélesedik. A község közigazgatási területe északon az Illanecs, attól délre a Bácskai löszös síkság kistáj része.

A község átlagos tengerszint feletti magassága 133 m. A kékhegyi és Érseki erdős terület jó vadászterület, csodálatos növényzetével turisztikai lehetőségeket nyújt. Ez utóbbiban az Ólomhegy 174 magas, az egykori Bács-Bodrog megye legmagasabb pontja. A község északon Rémmel határos, keleten Felsőszentivánnal, délen Bácsbokoddal, nyugaton Bajával, Érsekcsanáddal és Sükösddel. Belterület: 161 ha, külterület: 4.743 ha.

Csávoly a bajai agglomeráció keleti szektorában fekszik. Bajával infrastrukturális-, munkaerőpiaci- és szolgáltatási ráutaltság alakult ki. Az infrastruktúra kérdésköre kiemelt szerepet foglal el egy település életében, hiszen nagymértékben befolyásolja, és kihat annak globális fejlődési folyamataira. Csávoly földrajzi elhelyezkedéséből adódó közlekedési kapcsolatainak köszönhetően jó helyzetben van. A Szeged, Jánoshalma felé haladó autóbuszok, illetve a közvetlen rövid járatokkal a közeli települések, Baja városa kényelmesen és gyorsan megközelíthető. A bajai munkahelyek, iskolák ez által könnyen és gyorsan elérhetőek, de a nagyobb városokban Szeged, Pécs, Budapest stb. is könnyen, közvetlen felszállással eljuthatnak a lakosok.

Csávoly a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet alapján az átmenetileg kedvezményezett települések közé tartozik. Ez továbbá a helyi iparüzési adóbevétel determinálja (önerő, alacsonyabb induló pontszám) a község pályázatokon való részvételét.

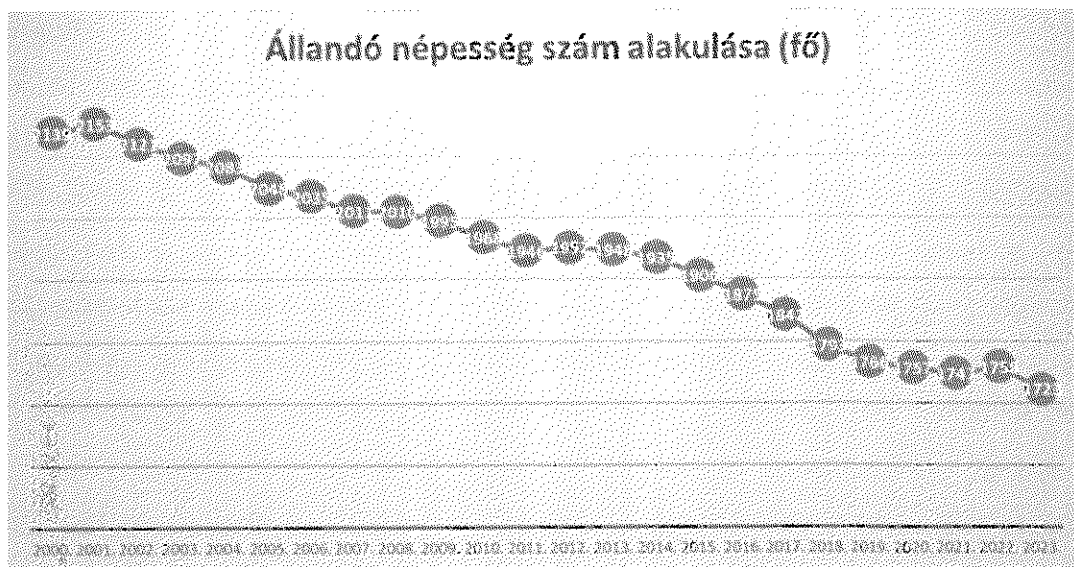
Főbb demográfiai jellemzők

Állandó népesség száma:	1723 fő
Gyermek korú (18 évet be nem töltött):	308 fő
Aktív korú (18-65 év közötti):	970 fő
65 év feletti:	445 fő

Nemenkénti megoszlásra jellemző, hogy gyermek- és az aktív korúak között a férfiak száma a nagyobb. A 65 év feletti korosztálynál viszont a nők aránya a nagyobb, mint a férfiaké. Összességében 2023-ra a nő-férfi lakosság aránya 48,0-52,0%-ra alakult. Ez megfelel az országosan tapasztaltaknak a férfi lakosok alacsonyabb várható élettartamára tekintettel.

A népességszám változásának okai

A népességszám adatait vizsgálva látható, hogy a lakosságszám folyamatosan csökken. Az alábbi diagramon 2000-2023. év tényleges adatai láthatók. Az elmúlt 23 év alatt 416 fővel lettünk kevesebben.

Forrás: www.TeIR.hu (2025. február)

Ennek a csökkenésnek az oka összetett:

Az alábbi táblából látható, hogy a 3-13 éves és a 15-17 éves korosztály létszáma 2023-ban a 2000-es adatoknak már csak 62%-a, 119 fővel kevesebb. A 18-59 korosztálynál 236 fős (20%) csökkenés látható, aminek legfőbb oka – az országos népességszám csökkenésén túlmenően, az elvándorlás. Azok a diákok, akik nagyobb városba mennek tovább tanulni, általában már nem jönnek vissza, illetve azok, akik a falutól messze vagy külföldön

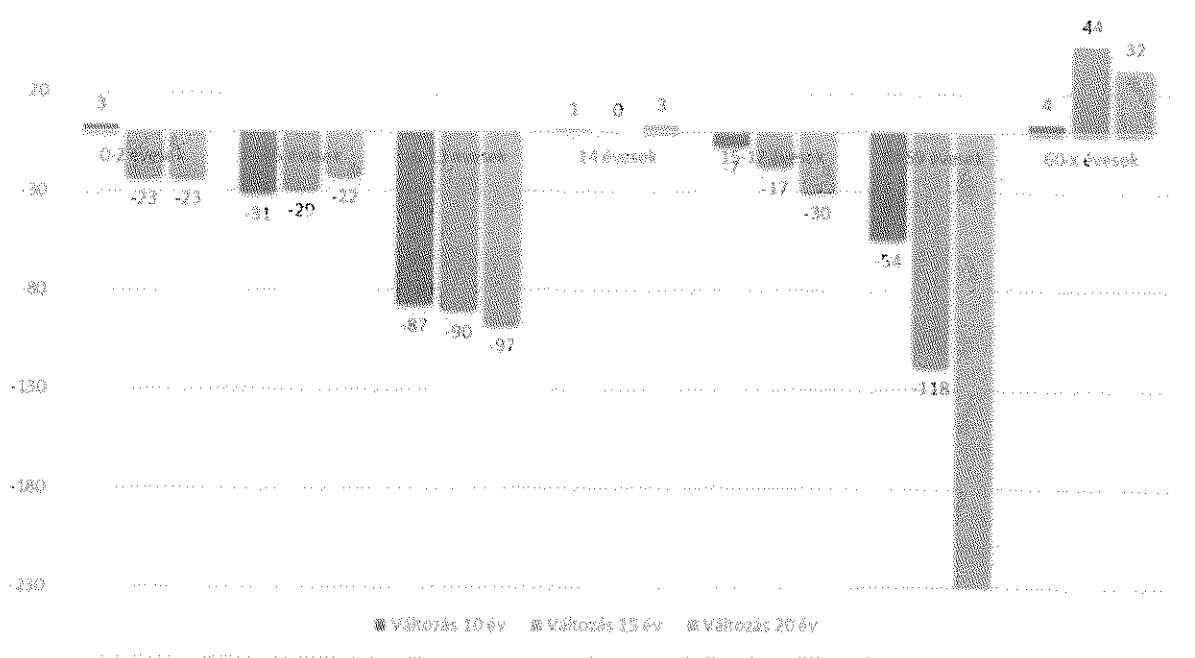
dolgoznak az ingázás és a jobb megélhetés miatt egy idő után szintén elköltöznek. A folyamat leginkább az aktív-, gyermekvállaló korosztályt érinti.

Korcsoportok szerinti megoszlás

Korosztály	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
0-2 évesek	60	57	52	40	42	45	48	43	49	54	63	60	52	43	41	37	44	54	52	46	37	39	40	40
3-5 évesek	79	74	61	57	54	53	41	45	51	52	48	49	55	62	57	50	44	41	35	46	57	62	57	43
6-13 évesek	232	235	232	221	208	175	177	162	157	147	145	138	142	143	139	142	152	145	144	136	135	140	147	149
14 évesek	17	28	28	24	30	31	25	26	25	21	18	21	22	13	24	17	14	19	14	16	20	16	21	20
15-17 évesek	80	67	69	73	79	83	85	89	82	78	73	67	61	63	57	63	56	53	49	46	50	50	53	56
18-59 évesek	1 206	1 206	1 188	1 182	1 182	1 170	1 173	1 170	1 168	1 172	1 162	1 145	1 145	1 125	1 110	1 099	1 045	1 023	992	968	961	969	967	970
60+ évesek	465	486	491	500	488	491	486	476	478	471	469	466	475	499	507	509	520	507	507	508	497	471	464	445
Mindösszesen	2 139	2 153	2 121	2 097	2 063	2 046	2 035	2 011	2 010	1 995	1 968	1 946	1 952	1 940	1 935	1 906	1 875	1 842	1 793	1 766	1 757	1 747	1 749	1 723

Forrás: www.TeIR.hu (2025.február)

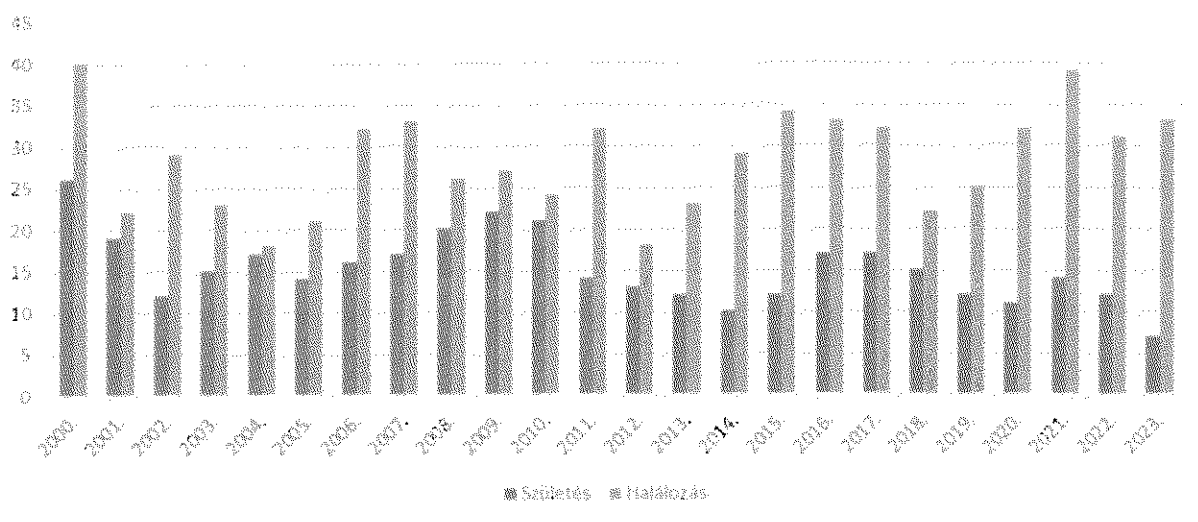
A tényleges változási adatokat az alábbi grafikon szemlélteti. Az adatokból jól látható az is, hogy a 60 év feletti lakosok száma növekszik – a település öregszik.

Forrás: www.TeIR.hu (2020.február)

Fontos, hogy megemlítsük a születések és halálozások számát. A lenti diagramból jól látszik, hogy sokkal többen haltak meg 2000-2023. között, mint ahányan születtek.

Születések, halálozások száma

Forrás: www.TeIR.hu (2025. február)

Az arányok pozitív irányú változás érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani az önkormányzatnak a megelőzésre, a lakosságot érintő szűrővizsgálatok szervezésére, azokba a lakosság minél nagyobb számú bevonására. Fontos, hogy minél több egészségmegőrzést hirdető programot szervezzünk olyan formában, hogy a résztvevők száma minél magasabb legyen. Törődnünk kell az idősödő korosztállyal. Meg kell keresnünk és találnunk az egészségesfejlesztés lehetőségeit idős korban.

Magyarországon 2009-ben jelent meg az Idősügyi Nemzeti Stratégia, mely alapvető célkitűzésként fogalmazta meg az idősödők és az idősek aktivitásának és függetlenségének megőrzését, de emellett a társadalmi és közösségi felelősségvállalásra is felhívta a figyelmet, a szolidaritás értékének megerősítését hangsúlyozva. Ennek megvalósítása érdekében a tervezett beavatkozások az idősekkel szembeni negatív sztereotípiák csökkentésére, a generációk közötti kapcsolatok és együttműködések fejlesztésére, a foglalkoztatás, munkaerőpiaci részvétel erősítésére, az alternatív képzési lehetőségek fejlesztésére, az időskori jövedelembiztonság megteremtésére, valamint a civil kezdeményezések és önkéntesség erősítésére irányult. A meghosszabbodott élettartam jelentős vívmánya a modern társadalmaknak, és már több évtizede egyre nagyobb jelentőséget tulajdonítanak az életmódnak, a természeti és a társadalmi környezetnek, valamint az egészségügyi ellátórendszernek. Az egészségtudatos, tevékenyen töltött időskor évei nemcsak az idős személy számára eredményeznek jobb életminőséget, hanem környezete számára is támogatást, segítséget jelent aktívabb hozzájárulása a családi, közösségi élethez.

Az időskorúak helyzetének megismerésében kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy a korosodó emberek az életkor előre haladtával milyen összetételű háztartásokban élnek.

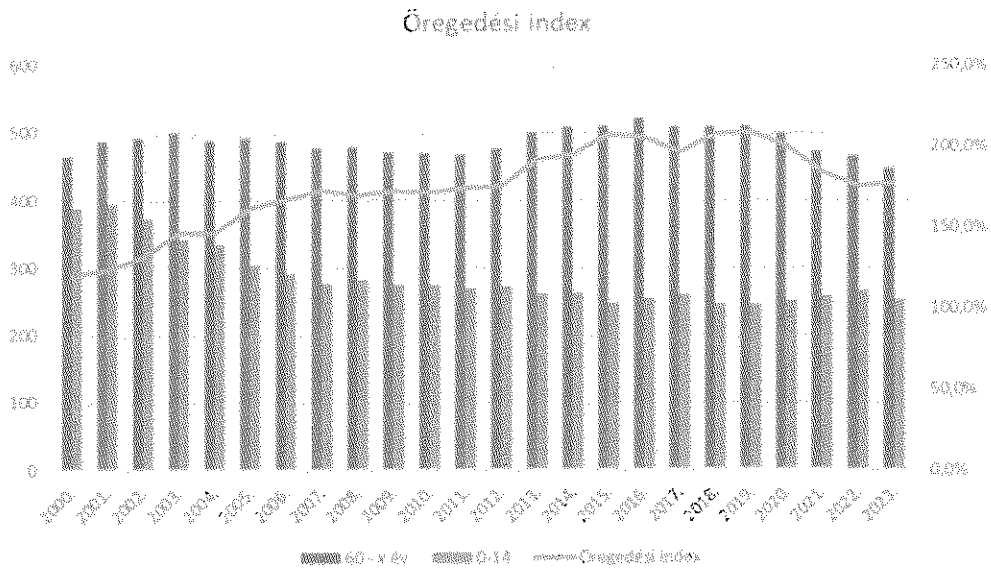
mennyire számíthatnak családtagjaikra, hiányukban – egyedül élve – más személyek segítségére.

Fontos felmérni és elemezni, hogy a községben élő idős emberek milyen körülmények között élnek és milyen jövedelmi viszonyok között. Milyen egészségi és mentális állapotban vannak, hogy ennek megfelelően tudjunk nekik programokat szervezni illetve, ha kell megfelelő segítséget tudjunk nyújtani. Ennek érdekében szorosán együttműködünk a karitással, a családsegítővel és a házi orvossal.

Minden évben megrendezésre került az Idősek napja karácsonyhoz közeledve Idősek Karácsonya néven. Az idősebb lakóink számára is szükség van egy közösségi térre, egy olyan helyre, ahol lehetőségük van együtt lenni, megpihenni, beszélgetni és közös programokon részt venni. Fontos számunkra, hogy lehetőséget és helyszínt biztosítsunk az idősebb, tapasztaltabb generációval való folyamatos kapcsolattartásra, konzultációra, beszélgetésekre, mert számítunk a bölcsességükre, tapasztalatukra, komolyan gondoljuk a velük való törődést, gondoskodást. Az előző ciklusban kialakított Nyugdíjas klub lehetőséget biztosít arra, hogy együtt akítván eltöltsék szabadidejüket. Évente egy alkalommal karácsonyhoz közeledve vásárlási utalvánnyal kedveskedünk a 65 feletti lakosoknak. Rendezvényeinken törekszünk arra, hogy az idős korosztály is megtalálja a számára szórakoztató programot. Segítséget nyújtunk a kirándulások szervezésében, az utazás megkönnyítésében – önkormányzati kisbusszal.

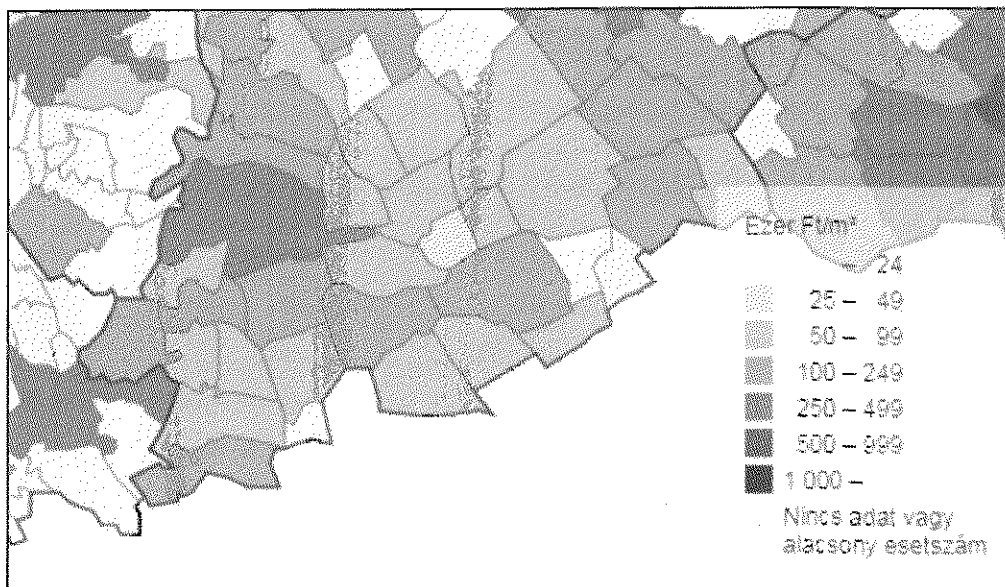
Célunk, olyan rendezvények szervezése – minden korosztály bevonásával -, főleg sportesemények – futóverseny, gyaloglás, idős torna, kerékpártúrák, majálisok -, és egészségmegőrző, eszközös állapotfelmérés, pszichológus segítsége, kutyaterápiás rendezvények, egészséges táplálkozás programok szervezése stb., melyek tömegeket vonzanak. A legfontosabb feladat az, hogy az ilyen jellegű programok ne egyediek, hanem rendszeresek legyenek. Az elkövetkező két évben ezen programok a TOP_PLUSZ 3.1.3-23 Helyi humár fejlesztése pályázati forrásból kerül megvalósításra. A pályázat célja a hátrányos helyzetűek (idősek, gyerekek, nők, romák, szegénységben élők) felzárkóztatása.

Látjuk, hogy Csávoly az öregedő települések közé tartozik. A 60 év feletti lakosok számának emelkedése lassul, a 0-14 éves korosztály kismértékben, de folyamatosan csökken, viszont ha az állandó lakosság számhoz viszonyítjuk, akkor egyenletes. A gyermekvállalási hajlandóság további növelése érdekében az önkormányzatnak kiemelt figyelmet kell fordítania a gyermekes családok és a nők esélyegyenlőségének biztosítására.

Forrás: www.TeIR.hu (2025. február)

Fontos cél a falu lakosságmegtartó szerepének erősítése, ami nagyon nehéz feladat, és minden eszközt meg kell ragadunk, hogy fiataljaink itt maradjanak, itt alapítsanak családot, esetleg más településekről költözzenek hozzánk.

Lakások átlagára 2023.

Forrás: www.ksh.hu/s/ingatlanadattar

A lakásárak alakulása alapján a település rendelkezik növekedési potenciállal. Baja várossal közvetlenül határos, azzal jó - a hasonló elhelyezkedésű agglomerációs településekhez kiemelkedően jó közlekedési kapcsolattal rendelkezik, viszont az ingatlan értékesítések alapján a település megfizethető, fele-kétharmada a hasonló elhelyezkedésű falvaknak. Az

ingatlanárak változását vizsgálva látszik, hogy a településen az országosan jellemző áremelkedés alacsonyabb lendületű volt.

Község	érték - ezer Ft/m ²	
	2015	2023
Baja	124	396
Csávoly	48	70
Érsekcsanád	84	169
Sükösd	63	132
Bácsbokod	50	62
Vaskút	61	102
Bátmonostor	47	130
Szeremle	67	86

Lakások átlagára 2015., 2023.

Forrás: www.ksh.hu/s/ingatlanadattar

Sajnos az egyre több üres lakás ellenére a kínálati oldal sem jelentős még a településen. Az önkormányzatnak az üres-, használaton kívüli ingatlanok jelentős többlet feladatot (közterület fenntartás, közbiztonság) generálnak. Mind a többletfeladat költségének társadalmi elosztása, mind a lakosság szám ilyen irányú növelése érdekében szükséges helyi szabályozási ösztönzők - legyen az támogató vagy kiróvó - bevezetése és alkalmazása.

A Csávoly település vonzerejének növelése és a fiatalok helyben maradásának ösztönzése érdekében az önkormányzat támogatást nyújt azoknak a fiataloknak, akik Csávolyon kívánnak letelepedni vagy már a településen élnek. Cél támogatás nyújtása a lakásállomány megújításának érdekében, a használatra-, felújításra alkalmatlan, bontásra ítélt lakóingatlanok állományának csökkentése, új lakóingatlanok építése mellett.

Az érintett fiatalok egyszeri, 500 000 forint összegű vissza nem térítendő támogatásban részesülnek, amennyiben megfelelnek a támogatás feltételeinek. A támogatás igénylésének feltétele az ingatlan jogszabályi előírásoknak megfelelő bontása, beleértve a hulladék kezelést, valamint az új épület alapozási munkálatainak elvégzése. 2025-től kezdődően minden évben a költségvetésben elkülönítünk 1 millió forintot erre a célra.

A gyermekvállalás támogatásaként az önkormányzat minden évben elkülönít a költségvetésben 500 000 Ft (50 000 Ft/ újszülött) összeget, amennyiben szükséges a keretösszeget évközben növeli.

Az egyszeri támogatáson túl, fontos, hogy a gyermeknevelés infrastrukturális és személyi feltételei is adottak, fejlettek legyenek.

1. Közművelődés

a.) Óvoda és bölcsőde

A településen óvoda és minibölcsőde működik. Az óvodai nevelői létszámot a központi költségvetés által biztosított normatíva kiegészítésével tartja fent.

Az alábbi táblázat mutatja az induló Óvodai és bölcsődei csoportok számát, azok létszámának alakulását, valamint a foglalkoztatott óvónők, kisgyermek nevelők és dajkák létszámát 2019/2020 és 2024/2025. nevelési tanév közötti időszakban:

Tanév	Induló csoportok száma	Csoportok létszáma	Óvónők létszáma	Dajkák létszáma	Pedagógiai asszisztens	Hátrányos helyzetű gyerekek száma
2019/2020	3	49	5	3	0	22
2020/2021	3	67	6	3	1	16
2021/2022	3	60	6	3	1	21
2022/2023	3	64	6	3	1	23
2023/2024	3	67	6	3	1	11
2024/2025	3	49	5	3	1	13

Tanév	Induló csoportok száma	Gyermek létszám	Kisgyermek nevelő	Bölcsődei dajka
2022	1	7	2	1,5
2022/2023	1	7	2	0,5
2023/2024	1	7	2	0,5
2024/2025	1	7	2	0,5

Az óvodai csoportokba járó gyerekek között viszonylag sok a hátrányos helyzetű. A hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatása érdekében fejlesztő pedagógusokat – gyógypedagógust, logopédust és mozgáskonduktort – foglalkoztatunk megbízással.

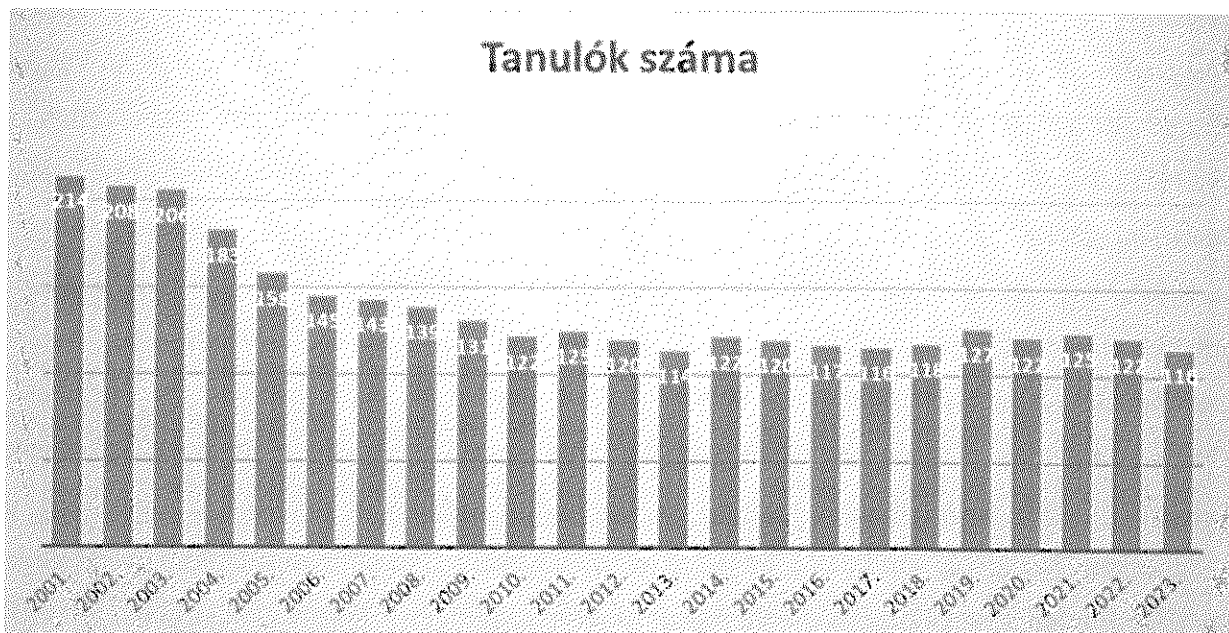
Terveink között szerepel egy tornaszoba építése, valamint a nagy igényre való tekintettel egy új mini bölcsődei szoba kialakítása. Az említett beruházásokat pályázati forrásból kívánjuk megvalósítani. Az óvodai és bölcsődei játékokat, bútorokat folyamatosan cseréljük, pótoljuk. Az óvodához tartozó központi játszótér kerítésének újjáépítését tervezzük szintén pályázati forrásból.

b.) Iskola, sportcsarnok

Településünkön egy általános iskola és egy sportcsarnok található. A régi iskola egy új szárnyal bővült a 2000-es évek elején, így már egy helyen folyik az oktatás a felső és az alsó tagozatban. Jelenleg az intézmény a Bajai Szentistváni Általános Iskolához tartozik, a

fenntartó a Bajai Tankerületi Központ. Az ingatlanok a község tulajdonát képezik, de vagyonkezelésre és használatra átadásra kerültek a KLIK-nek. Nagy örömünkre az iskola és a torna csarnok épülete 2024. év folyamán TOP_PLUSZ 2.1.1-21 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Csávolyon című pályázatból 100 millió forintból megújulhatott. A felújítás során szigetelték az iskola épületén a földemet, a tornacsarnokat és az iskola épületét összekötő tető megújulhatott, mindkét ingatlan homlokzati szigetelésére sor került, valamint kialakításra került egy mozgáskorlátozott wc is. Önerőből új tető került a tornacsarnok bejáratához és az iskola körüli közterület parkosítása befejeződött.

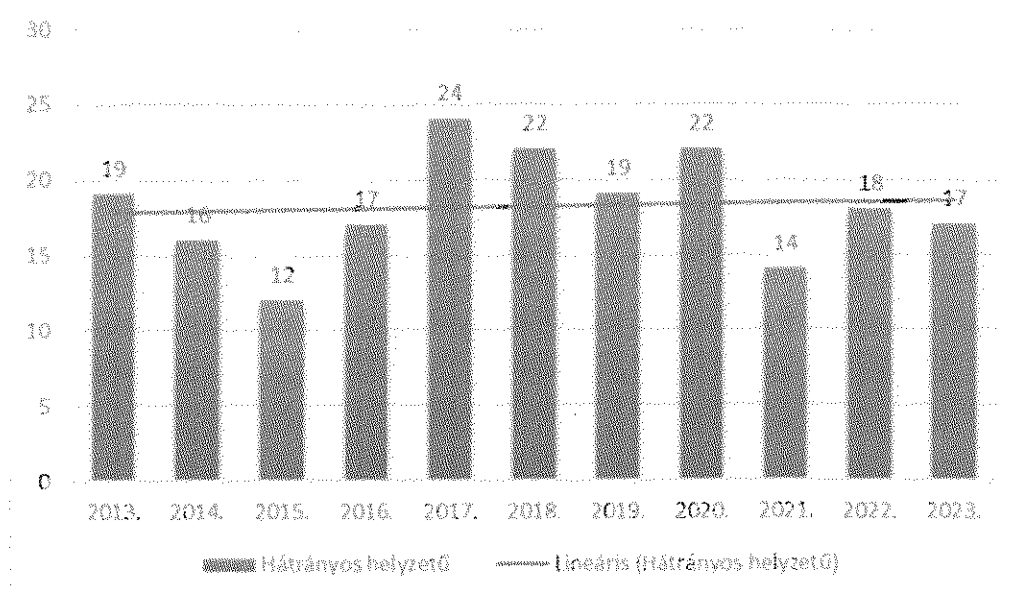
A gyermekek száma 2010. óta egyenletes, átlagosan 120 fő körül mozog évente. A Tankerület is az évek során több felújítással növelte az ingatlan értékét. Többek között korszerűsítették a fűtést, okos tantermet alakítottak ki és Magyar Faluprogram pályázatból kicserélték az összes nyílászárót, a tornacsarnokon lévő lemez fedést, valamint néhány helyen a folyosón a járólapokat.

Forrás: www.TeIR.hu (2025. február)

2013-tól van adatunk arra vonatkozóan is, hogy az összlétszámból hány fő hátrányos helyzetű. A legnagyobb számban HH-s gyerekek vannak. 2018-2021 között kisebb létszámban, de volt példa HHH gyerekekre is, de ami nagyobb figyelemre ad okot az az, hogy egyre magasabb veszélyeztetett gyermek száma.

Hátrányos helyzetű gyerekek száma 2013-2023. közötti időszakban

Az iskola udvarán korábban aszfalt burkolatú sportpálya léteült, valamint különböző kültéri fitness eszközök találhatóak. A pályát tanítási időben a tanulók, azon túl szervezeten a lakosság használhatja. Az iskola mögötti völgyben pár évvel ezelőtt kialakításra került egy park, melynek fejlesztése fontos feladat.

Célunk, hogy az iskola és a sportcsarnok épületét pályázati forrásból a fenntartóval közösen tovább fejlesszük. Megújulásra várnak a vizesblokkok – mosdók, zuhanyzók, és az iskolapadok, iskola- és irodabútorok cseréje is várat magára.

Nem látjuk még a jövőt, de a gyermek létszámok csökkenése és az elvándorlások miatt várható a környéken iskolai bezárások. Csávoly településnek fontos célkitűzése, hogy a községben lévő iskola - mint a bölcsőde és óvoda következő lépcsője - a szülők, a gyerekek, a környező településen élők és a fenntartó számára is vonzóvá és választhatóvá váljon.

c.) *Közösségi terek (IKSZT, Könyvtár, Múzeum)*

A közösségi élet egyik színtere az IKSZT, amely többfunkciós önkormányzati létesítmény, mely pályázatból került megvalósításra. Itt működik a községi könyvtár egy kirendeltsége (könyvtársarok), valamint az e-Magyarország Pont. Többi helyiségeiben klubtevékenység folyik. Nagy terme helyt ad az önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, kistérségi, egyéb rendezvények, politikai gyűléseknek stb. Igény esetén lakodalmak, más családi rendezvények tartására is rendelkezésre áll.

A jövőben a gyerekek és a fiatalok szabadidejének szervezésébe, annak hasznos eltöltésére sokkal nagyobb hangsúlyt kell fektetni, melyhez az IKSZT megfelelő helyszínt tud biztosítani. Tartalmas programok szervezésével lehetőséget kell adni ennek a korosztálynak is a nyári szünet és egyéb szabadidő hasznos, érdekes és értékes eltöltésére. Önkormányzatunk csatlakozott az NMI Petőfi programjához, mely segítségével nagyon sok program kerülhet megrendezésre, a településen élők számára ingyenesen. Tervezzük az IKSZT felújítását – padozat, lámpák, informatikai eszközök cseréjét és új hangtechnika beszerzését a már említett TOP_PLUSZ 3.1.3 Helyi humán fejlesztések pályázati forrásból.

Az IKSZT épület komplexumában helyezkedik el egy 300 férőhelyes színház terem, a hozzá tartozó két nagy öltözővel, két bejárattal és egy aulával. A településen élő amatőr művészek alkotásaiából évente legalább két kiállítást tervezünk az aulában. Tervezzük a hátsóbejárat, a mellékhelységek valamint a két öltöző felújítását is a közel jövőben. A színházterem részben már Magyar Faluprogram pályázati forráson elnyert 25 millió forintból meg megújult, de van még bőven felújítani való, amit pályázati forrásból kíván megvalósítani az önkormányzat.

A közösségi élet másik színtere, a Könyvtár, Információs és Közösségi Hely ami község központjában működik, és megbízható szolgáltatást nyújt a lakosság számára. A szolgáltató hely sikeresen működik, ahol az alábbi szolgáltatásokat lehet igénybe venni:

- könyveket, folyóiratokat, hangoskönyveket kölcsönözhet, a kölcsönzésben lévő könyvekre előjegyzést kérhet. A kézikönyveket helyben használhatja. Helyben olvashatja a járatott lapok legfrissebb számait. Könyvtárközi kölcsönzést kérhet.
- számítógépes szolgáltatásokat vehet igénybe, tájékozódhat az interneten
- a gyerekeket könyvtári foglalkozások várják, a legkisebbektől a legnagyobbakig
- rendezvényeket, klubfoglalkozásokat, tanfolyamokat szervez.

A település lakosságának 11%-a regisztrált használó. Néhány adat pár évre visszamenőleg négy évre az alábbi táblázatban látható:

Év	Regisztrált / Könyvtár		Kölcsönzött könyvek	
	száma	száma	hozottt könyvek	száma
2015	337	8373	4030	3244
2016	418	8656	4397	3089
2017	296	9028	4149	3643
2018	289	8906	3011	3607
2019	298	8529	3796	4151
2020	232	8889	2023	2368
2021	193	8659	1250	1741
2022	198	8901	2439	1863
2023	175	8972	1468	1949

Forrás: www.TeIR.hu (2025. február)

A könyvtár a Községek Házában helyezkedik el, melyet 2023-ban egyrészt TOP 3.2.1-16 Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Csávolyon, Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. NBER-KP-1-12023/1-000321 pályázati forrásból, valamint önerőből felújítottunk. Itt kap helyet a Csávolyi Horvát Nemzetiségi Önkormányzat, a Nyugdíjas klub, a körzeti megbízott és a családsegítő is.

Községünk nagyon szép helyi gyűjteménnyel rendelkezik. A jelenlegi „Múzeum” épülete nagyon rossz állapotban van, a gyűjtemény túlszűfolt, sok helyen szinte már élvezhetetlen.

Az Önkormányzat a múzeum fenntartását vagyonhasznosítás céljára átadta a Csávolyi Horvát Nemzetiségi Önkormányzat részére. A Nemzetiségi Önkormányzat Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. NBER-KP-1-2024/1-000043 azonosítási számú Nemzetiségi szakmai támogatások jogcím terhére „Nemzetiségi célú, energiahatékonyságot elősegítő beruházási és karbantartási tevékenységek költségvetési támogatása” címen 2 500 000 Ft-ot nyert nyílászáról cseréjére, mely a beruházás csak egy részére volt elegendő, a hiányzó 1 400 000 forintot Csávoly Községi Önkormányzat pótolta. A nemzetiségi önkormányzat 2025-ben újabb energetikai pályázatot nyújtott be a fődém szigetelésére.

Célunk, az ingatlant olyan állapotba hozni, ahol a gyűjtemény biztonságban elhelyezhető és élvezhető lehet. Ez az idegenforgalom fellendítése szempontjából is fontos lenne. Ennek érdekében tervezzük új kiadvány készítését, a kiállítási terület felülvizsgálatát, átalakítását, korszerűsítését, valamint a Honismereti kör újra indítását.

Községünkben működik Települési Értéktár Bizottság is, így a helyi értékek is megfelelő besorolásba és védelem alá kerülhetnek a jövőben.

Az előző ciklusban meg tudtuk valósítani egy „külső” közösségi tér kialakítását az Arany János utcában, az Általános iskola és a Templom teljes utca hosszán, kiegészítve a Templom kerttel. Távlati közösségi célunk a közösségi teret lezáró Templom épületének felújítása pályázati forrásból az egyházzal közösen.

2. Egészségügyi alapellátás, szociális ellátás

a.) *Egészségügyi alapellátás*

Községünkben háziorvosi, fogorvosi és védőnői szolgálat működik. A háziorvos egyben gyermekorvosi szolgálatot is ellát. Minden nap rendel a községben és gondoskodik az iskolai-egészségügyi ellátásról is. Fogorvosunk hetente kétszer rendel a településen, kétszer Rémen. Nemcsak a község lakóit, hanem az iskolai fogászatot is ellátja. Csávolyon egy gyógyszer-tár üzemel, szakorvosi és kórházi ellátás Baján vehető igénybe. A védőnő már nem az önkormányzati feladatellátások közé tartozik, de elvégzi a kiskorú gyermekek szűrését, nyomon követi a kiszűrt gyermekek kezelését, fejlődését, szervezi a kötelező oltások beadását, az oltóanyagok rendelését, tárolását és vezeti a terhes gondozást. Az egészségügyi alapellátásokat egy helyen az Egészségházban vehetik igénybe a településen élők. Az ingatlan az előző ciklusban teljesen megújult pályázati és saját forrásból, valamint új eszközök és bútorok kerültek beszerzésre részben pályázati, részben saját forrásból. A legutóbbi eszközbeszerzés a Fogászati kezelőegység beszerzése volt Magyar Faluprogram pályázati forrásból.

További szűrésekre is van lehetőségük a községben élő embereknek, mert önkormányzatunk évente legalább két alkalommal szervez erre lehetőséget az IKSZT-ben, vagy községi rendezvényeken.

b.) *Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás*

A községben a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye dolgozói látogatják és segítik a rászoruló embereket, legyen az idős, fiatal vagy kis gyermek, illetve egy egész család. Az idősek ápolásával, gondozásával kapcsolatos munkájukat segíti a kialakított és kihelyezett jelzőrendszeri szolgáltatás is. Szoros kapcsolatban vannak az iskolával, óvodával és a szülőkkel. Az előző ciklusban kialakításra került számukra egy helyiség a Községek házában. A családsegítő munkatárs több településen látja el a családsegítő feladatokat. Hetente két alkalommal mindig elérhető a településen. Házi segítségnyújtásban két fő dolgozik teljes munkaidőben.

c.) *Szociális ügyek*

Szociális rendeletünket folyamatosan felül vizsgáljuk annak érdekében, hogy minden esetben a lehető legtöbbet tudjuk segíteni a rászoruló embereknek. A fő célunk, hogy azokon az embereken segítsünk, akik a legjobban rászorultak.

A képviselő-testület természetbeni támogatásként tűzifát biztosít minden szociálisan arra rászoruló személynek.

d.) *Civil szervezetek támogatása*

Önkormányzatunk nem csak a rászorulókat támogatja, hanem lehetőségei szerint a civil szervezeteket is.

3. Infrastruktúra helyzetet a településen

a.) *Vizellátás*

A község vizellátását a Bajavíz Kft. üzemelteteti. A község területén 3db - jelenleg 2 üzemel 1 tartalék - (10 éve) mélyfúrású kút működik. Volt még a község területén két kút, amit megszüntettünk. A kutakból kitermelt nyers víz tisztítás után közvetlen a hálózatba, illetve a 100 köbméteres hidroglóbuszba (1977-ben épült) kerül betáplálásra. A kiépített vezeték hossz mintegy kb 100 km. Tisztítás során vas, mangán, arzén és gázmentesítés történik. Az ivóvízben az előbb említettek határérték alattiak. Önkormányzatunk 2015. évben csatlakozott a Felső-Bácskai Ivóvízminőség- javítási Önkormányzati társuláshoz, melynek keretében az Európai Unió segítségével ivóvízbázis-javító programban vett részt. A víztisztítási folyamat a falu határában lévő tisztítóban történik. A kinyert nyersvizet tisztító tározó medencében tárolják - 50 köbméter – innen történik az átszivattyúzás. Jelenleg a 3-as és a 4-es kút kevert vizét tisztítjuk. Az 5-ös új kút jelenleg nem üzemel – tartalék.

b.) *Szennyvízelvezetés*

2024. tavaszán elindultak a „Csávolyi Agglomeráció Szennyvízelvezetése és – Tisztítása” projekt kivitelezési munkái Csávoly és Felsőszentiván településeken. A beruházás a társadalmi, gazdasági, környezetvédelmi igényekre reagálva a szennyvízkezelés megvalósítását tűzte ki célul a községekben. A kiépülő szennyvízcsatorna rendszer a települések teljes lakossága számára biztosít megoldást a szennyvíz kezelésére, egy 140 m³/d hidraulikai kapacitású közös szennyvíztisztító telepen. A fejlesztés eredményeként megvalósuló, környezeti előnyökkel járó beruházás Csávoly és Felsőszentiván települések szennyvízelvezetését és tisztítását hivatott megoldani, amely magában foglalja a települések csatornázását és egy, - a két település között elhelyezkedő - tisztítómű megépítését is.

A projekt a Széchenyi Terv Plusz program keretében, 4.495.923.640 Ft európai uniós támogatás segítségével valósult meg. A próbaüzem várhatóan 2025 tavaszán indul.

c.) Úthálózat – kerékpár út – járdák – közlekedés feltételei

A település szerkezetét, a törzsúthálózati kapcsolatát meghatározza az 55. számú II. rendű Baja-Szeged főút, melyet 2014-2018. között időszakban majdnem teljes hosszában felújítottak, jelentősen csökkentve Baja város elérési idejét. Az 55-ös út felújításakor egy körforgalom és két lassító sziget telepítése történt meg a forgalom biztonságosabbá tétele érdekében. A körforgalom első kijárata az 55-ös út folytatása, a második kijárat az 5412-es Kiskunhalas felé haladó út, mely az elmúlt években 1,5 km kivételével szintén teljesen fel lett újítva. A Kecskemét felé közlekedők számára ez egy nagyon pozitív változás. Csávoly szomszédságában lévő Bácsbokod felé - ami a Csávoly-Csátalja összekötő 5505-ös út - vezető útszakasz állapota rosszabb, mint a többi úté, de a rajta átmenő forgalom sem túl nagy. Csávoly belterületén 11.109 km kiszolgáló és lakóút van, külterületi út 2,8 km, amiből 0,954 km kerékpárút. A gyalogutak és a járdák hossza településünkön 11.185 km. Településünkön minden utca szilárd burkolattal ellátott, és mindenhol van járda – majdnem minden utcában mindkét oldalon.

Tervezzük a belterületi utak és járdák karbantartását, felújítását. A járdák felújítása egy sokkal egyszerűbben és költséghatékonyabban megvalósítható projekt, mint a község útjainak felújítása. A következő időszak kiemelt feladatai közé soroljuk a járdák felújítását, néhány helyen újra építését részben önerőből, részben pályázati forrásból. A csatornázási munkafolyamatok sem voltak jó hatással a község belterületén lévő utak állapotára. Néhány helyen olyan szélességben bontották az utakat, hogy teljes útfelújítást, aszfaltozást kellett végrehajtani – Széchenyi utca alsó része, Faragó köz, Pacsirta utca majdnem teljes hosszában, Árpád utca egy rövid szakasza. Belterületi útjainkat jelenleg csak javítani tudjuk. Amennyiben lesz a felújításra pályázati forrás, önkormányzatunk pályázni fog. Kerékpár útjaink állapota rendben van. Új kerékpárút kialakítása szükséges lenne a településre Baja felől érkező kerékpárút folytatásaként, hogy ne kelljen az 55-ös számú főúton átmenni. Ennek megvalósítását pályázati forrásból tervezzük.

d.) Közlekedési lehetőségek

Csávoly községben az Eötvös utcában van buszmegálló. Az induló oldalon egy téglá épület, melyben két mellékhelység is kialakításra került. Az elkövetkező időszakban tervezzük a helyiség felújítását önerőből. Józsefháza-puszta és Mátéháza puszta tanya megállóban is kihelyezésre került egy-egy fedett váró az 55-ös út felújítása után. A Mátéháza puszta tanya megállóban lévő fedett váró egy vihar során olyan súlyosan megsérült, hogy annak cseréje szükséges. Az új buszváró 2025. tavaszán kerül kihelyezésre.

A tömegközlekedés munkanapokon megfelelőnek mondható, bár a Volánbusz Zrt. folyamatosan csökkenti a községben megálló távolsági buszok felszállási lehetőségét, és a kihasználatlan helyközi járatok számát gazdasági okokra hivatkozva. A munkahelyi, iskolai időutemekkel összehangolt az autóbuszjárat, Baja, Szeged, Jánoshalma, Kelebia, Bácsalmás, Budapest irányában egyaránt. A legközelebbi vasútállomás 15 km-re Baján található.

e.) Szilárdhulladék kezelése

2023. július 1-jével új hulladékgazdálkodási rendszer lépett életbe, melyben a magyarországi települési hulladék begyűjtését, kezelését és számlázását a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. végzi. Az ingatlanhasználókat érintő hulladékkezelési és begyűjtési folyamatok a korábbiakkal megegyező formában működnek az új rendszer életbe lépése után is. A hulladék gyűjtése és kihelyezése, továbbá a hulladék elszállításának időpontja és gyakorisága változatlan marad, minderről továbbra is a közszolgáltatók által közzétett hulladéknaptárakból tájékozódhat.

Csávoly Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 2023. június 1-jei ülésén a 83/2023.(VI.1.) Öh. határozatával döntött arról, hogy az önkormányzatnak az FBH-NP Nonprofit KFT-ben meglévő 300 000 Ft névértékű üzletrészét értékesíti. Az adásvétel a társaság átalakulása miatt nem valósult meg.

Ezt követően az átalakult társaság, a DTKH Nonprofit Kft. (a továbbiakban: Társaság) tulajdonosai a 2024. május 31. napján tartott taggyűlésén meghozott 16/2024. (V.31.) számú határozatban felkérték a társaság ügyvezetését az üzletrész adásvételi ügyletek feltételrendszerének felülvizsgálatára, a szükséges dokumentumok előkészítésére.

A Képviselő-testület ugyanezen tárgyban meghozta a 73/2024.(V.30.) Öh. határozatát, miszerint a DTKH Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. részbeni tulajdonosaként (székhely: 6000 Kecskemét, Csányi krt. 14., Adószám: 12564392-2-03) a Csávoly Községi Önkormányzatnak a DTKH Duna-Tisza közti Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft -ben meglévő 0,6690 % részesedéséből (mely 600 000 Ft törzsbetétből áll) 0,5575 % részesedést, mely 500 000 Ft értékű törzsbetet, piaci áron értékesítette.

f.) Közvilágítás

Községünk teljes területén felszín feletti villamos hálózat került kiépítésre. Csávoly Községi Önkormányzat a 2024-2029-es ciklusban tervezi a közvilágítás modernizálását, a közvilágítási lámpatestek cseréjét. A tervezési folyamatok már elindultak, a korszerűsítés egy-két éven belül megvalósul. A korszerűsítést az önkormányzat önerőből kívánja megvalósítani.

g.) Gázellátás

Településünkön 29,7 km a gázcsőhálózat hossza (2018), az összes gázfogyasztóból a fűtési felhasználók száma 594 db.

h.) Temetőfenntartás

Településünkön jelenleg egy katolikus és egy református felekezetű, de önkormányzati tulajdonú temető található. A kápolnában van a ravatalozó, ami rendelkezik egy két férőhelyes halotthűtő berendezéssel is. A temetési szertartásokhoz minimális kegyeleti berendezésekkel is rendelkezünk. A temetőben lehetőség van koporsós betemetésre valamint urnatárolóban (három nagy urna sírfal) hamvak elhelyezésére is.

A temetkezéssel összefüggő tevékenységeket vállalkozók végzik. Az előző időszakban önkormányzatunk a veszélyes platánfákat visszavágatta, új padokat helyezett ki.

Célunk, egy új urnafal építtetése valamint a jelenleg statikailag megromlott kápolna felújítása pályázati forrásból, továbbá a sírhely gazdálkodás optimalizálása.

4. Gazdasági jellemzők

Önkormányzatunk legnagyobb bevételét az iparüzési adóból befolyt összeg képezi, ezért nagyon fontos számunkra, hogy a településen jelenleg működő gazdasági társaságokat, vállalkozásokat megtartsuk és lehetőség szerint továbbiak alapítását, működését támogassuk. Itt a cél nem csak az adóbevétel megtartása vagy emelése, hanem az, hogy a településen élő emberek tudjanak hol dolgozni ezzel biztosítsuk megélhetőségüket. Adóerőképességünk csökkent, mert a településen több, mint harminc éve működő egyik legnagyobb vállalkozás áthelyezte a központját Bajára.

a.) Gazdasági vállalkozások

Csávoly egyik legnagyobb foglalkoztatója a Mogyi Kft, de emellett számos vállalkozó végez kiskereskedelmi, vendéglátói és egyéb tevékenységet. Nagyon sok az östermelő is a településen. A kisebb vállalkozások ugyan nem foglalkoztatnak olyan nagy létszámban embereket, mint a Mogyi Kft., de vállalkozásonként annak 2-3, vagy 5-10 illetve 10-20 főnek munkát ad, biztosítja a megélhetését.

b.) Közfoglalkoztatás

A Munkaügyi Központtal együttműködve az Önkormányzat szervezi évente a közfoglalkoztatást 2011 óta a Start Közmunkaprogram keretében. 2025 évtől az eddigi három

közfoglalkoztatási programból kettő lesz: értékteremtő (helyi és mezőgazdasági program összevonásra került) és szociális programok.

Év	Közfoglalkoztatási program
2012.	59
2013.	21
2014.	59
2015.	134
2016.	95
2017.	90
2018.	84
2019.	44
2020.	44
2021.	42
2022.	38
2023.	37
2024.	37
2025.	34

Forrás: Önkormányzat adatai

Célunk, a jövőre nézve, hogy az eddig indított programokat amíg lehetőség van rá, tovább folytassuk. A közmunkaprogramban foglalkoztatott embereknek ezáltal biztosítjuk a megélhetést, a lehetőséget biztosítunk a továbbképzésekre, a tanulásra ezáltal biztosítva minden közfoglalkoztatásban dolgozó részére a munka világában való elhelyezkedést. A programokba olyan tevékenységeket tervezünk be, melyek elvégzése után településünk tovább fejlődhet.

5. Településfejlesztési politikai célkitűzések

Csávoly Községi Önkormányzat településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyon a Képviselő-testület ciklusa alatt tartósan ne csökkenjen, inkább annak növelésére kell törekedni. Csak olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is zökkenőmentesen finanszírozni tud.

A településfejlesztés széles nyilvánosságának biztosítása:

Az Önkormányzat Képviselő-testülete fontosnak tarja, hogy a településfejlesztés a település számára ismert módon, a széles nyilvánosság biztosítása mellett történjen, mivel ez a biztosítéka annak, hogy az elméleti fejlesztési tervekből azok valósuljanak meg, melyek tényleg a település jövőjét, hosszú távú fejlődését, fejlesztését szolgálja.

A településfejlesztési eszközök vonatkozásában önerőből elkészült a Településképi Arculati Kézikönyv, illetve a Településképvédelmi rendelet, a Helyi Építési Szabályzat és Település Szerkezeti Terv.

a.) Felkészülés a pályázatokra:

A Képviselő-testület 2024-2029 közötti ciklusának időszaka alatt nem sok pályázati lehetőség nyílik meg, de mindenképpen fontos, hogy a településfejlesztés egyik fontos eszközévé váljon.

A sikeres pályázatok érdekében:

- a pályázatok megírására a szükséges szakértelemmel és tehetséggel rendelkező személyt/személyeket kell megbízni
- lépéseket kell tenni az adott fejlesztés megyei, kistérségi, illetve régiós fejlesztési programba való megfelelő illeszkedésre,
- a pályázatok benyújthatósága érdekében a kiemelt fontosságú fejlesztésekre előre terveket kell készíteni – mivel a tervezés, valamint az engedélyeztetési időigényessége miatt az adott pályázatban megadott határidő gyakran nem elegendő
- folyamatosan keresni kell a pályázathoz szükséges önerő előteremtésének lehetőségét (ha lesz ilyen)

b.) Településfejlesztési célok

Az Önkormányzat alábbi településfejlesztési tervei olyan célok, melyek a település általános fejlesztését segítik elő, valamint a közszolgáltatások biztosításához és fenntartásához kapcsolódnak:

- Belterületi utak, járdák állapotának, minőségének javítása, felújítása
- További önkormányzati ingatlanok felújítása
- Parkosítás, virágosítás, a köztisztaság további fejlesztése
- Helyi piac helyének kialakítása, tereprendezés, térkövezés, közvilágítás napelemes lámpákkal
- Térfigyelő kamerarendszer bővítése
- Csapadékvíz elvezető rendszer, szikkasztó árkok felújítása, karbantartása
- Turisztikai jellegű területek fejlesztése, kialakítása: Falumúzeum, Templom a Vodica-i kápolna felújítása, Bara tó körül sétány kialakítása,
- Temetőben lévő kápolna felújítása, új urnafal építése pályázati forrásból
- IKSZT és Mozi felújítása

- Közbiztonság területén javulást szeretnénk elérni, ezért újra szerveznénk a Polgárőrséget
- Tornaszoba és egy új mini bölcsőde építése pályázati forrásból
- A község külterületén Jánoshalmi földút Vodica felé (réggi hadi út) további fásítás - eperfák a falu felőli oldalon, cserjék a másik oldalon
- Kiserdei játszótér felújítása pályázati forrásból – kültéri fitness park kialakítása, a játszótéri játékállomány bővítése. Tereprendezés, parkosítás önerőből.
- Árpád u. 82. szám alatt lévő telken kresszpálya kialakítása
- Sportpályán lévő tribün felújítása, a kipusztuló fenyők pótlása, további parkosítás

Csávoly, 2025. március 14.

Csala Józsefné
polgármester